gemeente Barneveld

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Beleid
Behandelaar: D. Feteris
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 4199
Barneveld, 30 juni 2025
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Onderwerp: Ontwikkeling regionaal programma op basis van wetsvoorstel van school naar duurzaam werk

Gevraagde beslissing:

1. Het memo 'Ontwikkeling regionaal programma op basis van wetsvoorstel van school naar duurzaam werk' vaststellen en ter informatie toesturen aan de gemeenteraad.

1. Inleiding

Naar verwachting treedt op 1 januari 2026 het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk in werking. Het wetsvoorstel bestaat uit vier samenhangende maatregelen:

1. Scholen bieden aanvullende loopbaanbegeleiding tijdens het onderwijs en na diplomering, gericht op de overgang naar vervolgonderwijs of werk;
2. Doorstroompunten bieden jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar begeleiding terug naar school of naar werk;
3. Gemeenten bieden jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning terug naar school, naar werk of een combinatie van beide;
4. Partijen werken verplicht samen in een aanvullend regionaal programma.

Via de raadsmemo in de bijlage informeren wij de gemeenteraad over dit wetsvoorstel, de stand van zaken van de ontwikkeling van een regionaal programma en toetreding van de gemeente Barneveld tot de Doorstroompuntregio Vallei (hierna: regio Vallei).

2. Beoogd effect

Het wetsvoorstel ‘van school naar duurzaam werk’ heeft als doel om de kansengelijkheid onder jongeren te vergroten door betere begeleiding mogelijk te maken bij de overgang van school naar school, van school naar werk en bij het behouden van werk.

3. Argumenten

3.1 Een memo is passend bij de rol van de gemeenteraad

De gemeenteraad heeft geen formele rol bij de besluitvorming over het regionaal programma. Het is wel belangrijk de gemeenteraad te informeren over deze regionale ontwikkeling. Deze ontwikkeling speelt namelijk in op het vergroten van de kansengelijkheid onder jongeren.

4. Kanttekeningen

4.1 Het informeren van de gemeenteraad is niet verplicht

Indien we de gemeenteraad niet informeren, zijn zij niet op de hoogte van deze regionale ontwikkeling en missen zij belangrijke informatie die invloed kan hebben op hun rol als raad ten aanzien van hun inwoners en achterbannen.

5. Financiën

N.v.t.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Bij de ontwikkeling van het regionaal programma worden actief jongeren betrokken middels een jongerenpanel met daarin jongeren die behoren tot de doelgroep van het wetsvoorstel.

b) Communicatie

De memo wordt ter informatie gedeeld met de gemeenteraad. Aangezien de Doorstroompuntregio Vallei bestaat uit meerdere gemeenten, kan het zijn dat ook de deelnemende gemeenten binnen het Doorstroompunt Vallei soortgelijke informatie delen met hun gemeenteraad.

7. Vervolgstap

N.v.t.

8. Bijlagen

1. Raadsmemo Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk.

gemeente Barneveld

Raadsmemo Ontwikkeling regionaal programma op basis van wetsvoorstel van school naar duurzaam werk

Datum:	**30 juni 2025**
Onderwerp:	Ontwikkeling regionaal programma op basis van wetsvoorstel van school naar duurzaam werk
Ter attentie van:	De Raad
Afzender:	College van Burgemeester en Wethouders
Portefeuillehouder	J. de Heer-Verheij

Samenvatting

In deze raadsmemo wordt u geïnformeerd over de regionale ontwikkeling ten aanzien van het wetsvoorstel 'van school naar duurzaam werk'. Daarnaast staan we stil bij de toetreding van de gemeente Barneveld tot de Doorstroompuntregio Vallei (hierna: regio Vallei).

Doel

Informeren van de raad over de ontwikkeling van een regionaal programma naar aanleiding van het wetsvoorstel 'van school naar duurzaam werk' en de overstap van Barneveld naar regio Vallei.

Inhoud memo

Het doel van het wetsvoorstel 'van school naar duurzaam werk' is om kansengelijkheid onder jongeren te vergroten door betere begeleiding mogelijk te maken bij de overgang van school naar school, van school naar werk en bij het behouden van werk. Het wetsvoorstel bestaat uit vier samenhangende maatregelen:

1. Scholen bieden aanvullende loopbaanbegeleiding tijdens het onderwijs en na diplomering, gericht op de overgang naar vervolgonderwijs of werk;
2. Doorstroompunten[1] bieden jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar begeleiding terug naar school of naar werk;

[1] Het Doorstroompunt Vallei heeft als doel jongeren tussen de 16 en 23 jaar (vanaf 1 januari 2026 tot 27 jaar), die dreigen uit te vallen of voortijdig schoolverlater zijn, te helpen alsnog een diploma te halen.

3. Gemeenten bieden jongeren tot 27 jaar meer preventieve en passende ondersteuning terug naar school, naar werk of een combinatie van beide;
4. Partijen werken verplicht samen in een aanvullend regionaal programma.

Meer over het wetsvoorstel is hier te vinden: https://www.samenvoordeklant.nl/dossier/wetsvoorstel-van-school-naar-duurzaam-werk.

Het wetsvoorstel treedt naar verwachting op 1 januari 2026 in werking (onder voorbehoud van landelijke politieke besluitvorming).

Overstap gemeente Barneveld naar Regio Vallei
Het wetsvoorstel beoogt een verdere intensieve samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, arbeidsmarkt en zorg. Als gemeente zijn wij verbonden aan de regio Foodvalley, als het gaat om de arbeidsmarktregio, de Jeugdhulp regio en Passend Onderwijs. De combinatie met het nieuwe wetsvoorstel, maakt dat wij per 1 augustus de overstap maken van Doorstroompunt Eem naar Doorstroompunt Vallei. Hierdoor wordt ook een logische verbinding gelegd in de aanpak voortijdig schoolverlaten en de aanpak jeugdwerkeloosheid. Regio Vallei bestaat verder uit de gemeenten Ede, Veenendaal, Wageningen, Rhenen, Scherpenzeel en Renswoude.

Ontwikkeling nieuw regionaal programma op basis van het wetsvoorstel
Om het regionaal programma in regio Vallei tot stand te brengen is er een kernteam geformeerd met daarin een afvaardiging vanuit het mbo (COG), de Arbeidsmarktregio Foodvalley en de contactgemeente Ede. Dit zijn de drie wettelijke vertegenwoordigers om het regionaal programma op te stellen en uit te voeren. Het kernteam wordt daarnaast versterkt door de Netwerkcoördinator vso-pro van de Arbeidsmarktregio Foodvalley.

Op dit moment wordt in de regio hard gewerkt aan de ontwikkeling van het programma. Van november 2024 tot medio april 2025 is een regioanalyse uitgevoerd, heeft een onderzoek onder jongeren in een kwetsbare positie plaatsgevonden en zijn verschillende ontwerpsessies georganiseerd die hebben geleid tot een breed gedragen visie, ambitie en programmapijlers. Deze ontwerpsessies zijn bezocht door maatschappelijke partners uit het veld. Partners die aanwezig zijn geweest kwamen vanuit onderwijsinstellingen (praktijkonderwijs, voortgezet (speciaal) onderwijs, mbo's), gemeenten, Arbeidsmarktregio, et cetera.

Parallel aan de inhoudelijke ontwikkeling van het programma, wordt ook gewerkt aan een voorstel voor een passende aansturing en governance voor het nieuwe programma. Dit is een wettelijke vereiste op basis van het wetsvoorstel. Er wordt gewerkt aan een voorstel dat in de zomer overlegd wordt met de betreffende bestuurders.

2025 is een transitiejaar, waarin het huidige programma rondom voortijdig schoolverlaten doorloopt en vanuit de Arbeidsmarktregio Foodvalley

ingezet wordt op activiteiten om duurzame arbeidsparticipatie van jongeren te stimuleren. Vanaf 1 januari 2026 gaan deze activiteiten over in het nieuwe programma (hierbij verkennen we ook hoe huidige activiteiten daarbinnen geborgd worden).

Inhoudelijke (in)richting van het programma

Het Regionaal Programma Jongeren richt zich op jongeren van 12 tot 27 jaar met een extra ondersteuningsbehoefte op weg naar een duurzame toekomst. Het doel is dat iedere jongere zich optimaal kan ontwikkelen. Jongeren voeren zoveel mogelijk regie over hun eigen (school)loopbaan, met ondersteuning die vroegtijdig, passend en flexibel is. Daarbij ligt de focus op soepele overgangen tussen school, vervolgonderwijs en arbeidsmarkt. Hierbij hanteren we een jongerenreis, waarbij kritische overgangsmomenten extra aandacht krijgen. Met deze overgangsmomenten bedoelen we bijvoorbeeld de stap van school naar werk.

Het programma is gebaseerd op een intensieve samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, arbeidsmarkt en zorg. Professionals krijgen ruimte en vertrouwen om maatwerk te leveren, met zo min mogelijk regels en bureaucratie. Financiering en regelgeving worden waar mogelijk ontschot om een integrale aanpak te realiseren. Het programma heeft een regionaal karakter, met ruimte voor lokale invulling en opschaling van succesvolle initiatieven.

Het programma wordt opgezet langs drie fases van de jongerenreis: (1) het voortgezet onderwijs (met focus op pro en vso), (2) het vervolgonderwijs (met focus op mbo), en (3) de start op de arbeidsmarkt. In elke fase is er aandacht voor de overgangsmomenten, passende begeleiding en flexibiliteit in routes.

Besluitvorming regionaal programma

Zoals eerder benoemd, is de wettelijke bevoegdheid formeel belegd bij de contactgemeente van het Doorstroompunt (gemeente Ede), de contactschool binnen de regio Vallei (COG) en de centrumgemeente van de Arbeidsmarktregio Foodvalley (gemeente Ede).

Op 28 mei 2025 is tijdens een breed bestuurlijk overleg – met bestuurders van de betrokken gemeenten, onderwijsinstellingen en Arbeidsmarktregio - ingestemd met de inhoudelijke richting van het programma, zoals hierboven beschreven. Dit zal de komende tijd verder uitgewerkt worden in het regionaal programma.

In de verdere uitwerking zal gekeken worden naar activiteiten die vanuit het programma ingezet gaan worden. Als gemeente Barneveld blijven we hier onze bijdrage aan leveren. In deze bijdrage hechten we in het bijzonder belang aan een goede aansluiting van de arbeidsmarktregio bij deze ontwikkeling. Volgens ons is dit belangrijk om de benadering waarmee het programma verder vormgegeven gaat worden, voldoende te richten op werk (al dan niet in combinatie met leren) als volwaardige vervolgstap voor een jongere die vastloopt in het onderwijssysteem.

Verder willen we ons ook in deze ontwikkeling verbinden met lokale werkgeversnetwerken, zodat we de infrastructuur die in Barneveld al aanwezig is benutten en waar nodig in samenwerking verder uitbouwen.

Voor de definitieve goedkeuring van het regionaal programma organiseren we in het najaar (12 november 2025) een tweede breed bestuurlijk overleg. Als het definitieve regionaal programma wordt goedgekeurd door het breed bestuurlijk overleg, ondertekenen de drie wettelijk vertegenwoordigers het regionaal programma.

Vervolg
De gemeenteraden hebben geen formele rol in het (besluitvormings)proces. We willen de gemeenteraden echter wel graag informeren over het nieuwe regionaal programma.

Regionale online raadsinformatieavond voor meer informatie over het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk
Op 2 oktober 2025, van 19:00 tot 21:00, organiseren wij een regionale online informatiebijeenkomst voor gemeenteraadsleden die graag meer horen over dit programma. Aanmelden voor deze bijeenkomst kan tot 25 september 2025 door een e-mail te sturen naar Antonie Mauritz via het e-mailadres: antonie.mauritz@ede.nl.